

overholdt, og det agter jeg fremdeles at overholde. Jeg har dog, sagde den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Ingerslev), ment at kunne stemme for et Forslag fremkommet ved det private Initiativ om Herningbanen. Ja, uagtet jeg ikke ganske forstår den Stilling, det ærede Medlem for Veile Amts Bde Balgfreds (Th. Nielsen) indtager, er jeg dog enig med ham i, at lige fra Begyndelsen har der været en stor Forskjel imellem Herningbanen og alle andre private Baner. Sin Bane blev aabenbart forhandlet og vedtagen under Forventning af, at det kun var et Lidsørgsmaal, naar den skulde forlænges og da eventuelt gaa over til at blive Statsbane. Men det private Initiativ, der fremgaar af 5 Maaneders Forhandling i et Udvalg, hvor der foreligger alle mulige Oplysninger, og hvor der er blevet forhandlet med Regjeringen, og som kun fremtræder som en Konsekvens af andre Forslag, har dog en anden Karakter, end det private Initiativ ellers har. De Herrers grundlovs-mæssige Berettigelse bestrider jeg ikke, Gudbevares, jeg taler kun om den almindelige konstitutionelle Berettigelse. Saa mente det ærede Medlem, at jeg havde været for haard imod Forslagsstillerne; tværtimod, jeg har undskyldt dem og forklaret deres Optræden af deres lokale Stilling. Den Eneste, hvis Stilling jeg undrede mig over, var den ærede Ordførers for Forslagsstillerne (Ingerslev).

Naar der er henvist til, at vi skulle have forladt Systemet af 1873 med Hensyn til private Baner, og at vi ved den Lov, vi vedtoges ifjor, vare gaaede over til et bedre System, som man kalder det, saa kan jeg ikke erkjende hele denne Betragtning for berettiget. Vi have begyndt at sætte et andet System i Værk ved Siden af det første, men man forlader ikke den ene Sædart, fordi man ved Siden af den forsøger en anden, og man forlader heller ikke et System, fordi man planter et andet ved Siden af. Jeg benægter, at man har forladt Systemet af 1873; det er i fuld Kraft efter Lovgivningen, og jeg ønsker netop, at det skal have Lov til at virke. Man er begyndt at sætte et andet System ved Siden af; men det er vel at næste en Begyndelse, og om man fortsætter paa den Vej, vil meget afhænge af, paa hvilken Maade den Regjering, der har faaet Rigsdagen ind paa det nye System, overhovedet formaaer at gennemføre dette nye System. Jeg udtalte forleden ikke noget Ord om Systemet af 1873 og

gjør det heller ikke nu; men jeg siger: skal det nye System tage Skyggesiderne af Systemet af 1873 med sig og føre dem fra de Privates Pengepunge over paa Statskassen, saa Gud fri os for Systemet af 1879, saa skulde jeg bede om, at vi vare blevne ved Systemet af 1873 og aldrig vare komne et Skridt videre. Naar det ærede Ministerium skulde tro nu at kunne uddanne dette System saaledes, at det vil bygge alle de Baner, som man kan faae Rigsdagen til at gaa ind paa, idet Rigsdagens forskjellige lokale Interesser maaste kunde samle sig saaledes, at der kan dannes et Flertal snart for den ene og snart for den anden Bane, medens Regjeringen staar fast paa Systemet af 1879, og Statskassen anlægger og betaler, da ere vi inde paa en Vej, der er langt fordelligere end Systemet af 1873. Det yttrede jeg forleden, og det gjentager jeg her. Om jeg vil være med til at gaa et Skridt videre end til den gjorte Begyndelse, vil komme an paa den Maade, paa hvilken Systemet bliver anvendt, med hvilken Taft og Skjønsmhed Ministeriet forstaar at modstaa det Slags Tilbud, udgaaede af det private Initiativ. Thi Et er sikkert: skal man have Baner, som efter hele Samfundets Stilling og de økonomiske Forhold i et Land ikke vilde vise sig at være samfundsøkonomisk at anlægge, da siger jeg: Maa jeg saa bede om, at de Folk, der interessere sig for dem, betale dem og ikke Statskassen. Efter Principet af 1873 havde vi en væsentlig Sikkerhed deri, at det blev Vedkommende selv, der maatte betale, idet Staten kun gav et vist Tilskud, efter Principet af 1879 maa Statskassen betale den Slags umodne Projekter. Det er mit Forhold til de to Systemer, at man skal vælge det System, der viser sig at være det bedste, at vi altsaa ikke skulle kappe Hovedet af det første, men forsøge at lade dem gaa ved Siden af hinanden. — Nu haaber jeg, at det ærede Thing vil være enig med mig i, at under den Diskussion, der er ført, i alt Fald siden jeg havde Ordet i Lørdags, er der ikke fremsført en eneste Skygge af Bevis for, at det vil være i Statens Interesse, at dette Lovforslag bliver vedtaget. Det er Nummer et. Jeg haaber ogsaa, at man vil indrømme mig, at der ikke er ført en eneste Skygge af Bevis for, at det er i Statskassens Interesse, at dette Lovforslag er fremkommet. Jeg erkjender nemlig, at Statens Interesse paa saadanne Punkter som paa mange andre kan være af den Bestaaenhed, at Statskassens Interesse maa vige. Men jeg hævder, at den hele Diskussion ikke har fremsført Noget